

สารบัญ

	หน้า	
บทที่ 1	เทคนิคการวิเคราะห์อาหาร	1
	ขอบเขตของการวิเคราะห์อาหาร	1
	ความเป็นมาของฉลากโภชนาการ	8
	ความสำคัญของอาหารที่บังคับให้แสดงพลังงาน	14
	เครื่องแก้วที่ใช้ในห้องปฏิบัติการ	19
บทที่ 2	การวิเคราะห์ข้อมูล	21
	เลขนัยสำคัญ	21
	ความคลาดเคลื่อน	24
	ความน่าเชื่อถือของการทดลอง	27
	การหาความลงตัวของข้อมูลโดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุดเชิงเส้น	32
บทที่ 3	สารเคมีและการคำนวณค่าความเข้มข้นของสารเคมี	39
	ประเภทของสารเคมี	39
	ลักษณะสำคัญของสารเคมีอันตราย	42
	อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการเตรียมสารละลาย	46
	ความเข้มข้นของสารละลาย	47
	การคำนวณความเข้มข้นของสารละลายที่กำหนดความหนาแน่น	58
บทที่ 4	การเตรียมสารตัวอย่าง	61
	การสกัดสารละลาย	62
	Solvent extraction	63
	หลักเกณฑ์ในการเลือกตัวทำละลาย	66
บทที่ 5	การวิเคราะห์คุณภาพอาหาร	67
	วิธีวิเคราะห์ความชื้นในอาหาร	71
	เถ้า	75
	ไขมัน	78
	reducing sugar	86
	การวิเคราะห์โปรตีน	90
	เส้นใยอาหาร	97

	น้ำกระด้าง	107
	พลังงานในอาหาร	110
บทที่ 6	การวิเคราะห์ด้วยโพเทนชิโอเมตรี	117
	ขั้วไฟฟ้า	118
	กลไกการเกิดความต่างศักย์ของเยื่อแก้ว	119
	ขั้วไฟฟ้าอ้างอิง	120
	ความเป็นกรดในอาหาร	127
บทที่ 7	การวิเคราะห์ด้วยกรดและด่าง	129
	นิยามของกรดและเบส	129
	การคำนวณค่า pH ของสารละลาย	130
	สารละลายบัฟเฟอร์	133
	การเตรียมสารละลายบัฟเฟอร์	137
บทที่ 8	การใช้สเปกโตรโฟโตมิเตอร์ในการวิเคราะห์อาหาร	139
	Diagram of Spectrophotometers	140
	ส่วนประกอบของเครื่อง spectrophotometer	143
	สาเหตุการเบี่ยงเบนจาก Beer's law	147
	การวิเคราะห์โดยกราฟมาตรฐาน	150
	ขั้นตอนการวิเคราะห์สารตัวอย่างด้วย spectrophotometer	152
บทที่ 9	การวิเคราะห์สารด้วยโครมาโตกราฟี	159
	ชนิดของโครมาโตกราฟี	157
	ทฤษฎีอธิบายเกี่ยวกับการแยกสาร	162
	ประสิทธิภาพของคอลัมน์	163
บทที่ 10	การวิเคราะห์ด้วยอะตอมมิคแอบซอร์พชันสเปกโทรสโกปี	165
	การเตรียมตัวอย่าง	167
	ส่วนประกอบสำคัญของอะตอมมิคแอบซอร์พชันสเปกโทรสโกปี	168
	แหล่งผลิตไออะตอม	171
	Burner	178
บทที่ 11	การวิเคราะห์อาหารโดยใช้ แก๊สโครมาโทกราฟี	179
	ส่วนประกอบสำคัญของเครื่องแก๊สโครมาโทกราฟี	178

การหาปริมาณความเข้มข้นของสารประกอบ	184
สิ่งที่ต้องระวังในการวิเคราะห์	179
บทที่ 12 การวิเคราะห์ด้วยไฮเพอร์ฟอร์แมนซ์ลิควิดโครมาโทกราฟี	197
หลักในการแยกองค์ประกอบของสารอาหารโดย HPLC	197
กลไกการแยกสารประกอบอาหาร	198
Detector และ recorder	203
องค์ประกอบของเครื่อง HPLC	205
การประยุกต์ใช้ HPLC ในอุตสาหกรรมอาหาร	213
เอกสารอ้างอิง	219
ภาคผนวก	222
ดัชนีชื่อไทย	271
ดัชนีชื่ออังกฤษ	273

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1.1	วิธีวิเคราะห์คุณค่าทางอาหาร	3
1.2	วิธีวิเคราะห์อาหารทางโภชนาการ	3
1.3	การวิเคราะห์สุรากลั่น	4
1.4	สารอาหารบังคับในกรอบข้อมูลโภชนาการ	10
1.5	แสดงค่าดัชนีมวลกาย	18
2.1	แสดงค่าระดับความน่าเชื่อถือ (f)	28
2.2	ค่า Q _c สำหรับการตัดข้อมูลทิ้ง	31
3.1	สมมุติของสารต่างๆ	51
5.1	ความแตกต่างของเส้นใยหยาบและเส้นใยอาหาร	98
5.2	แหล่งของใยอาหารแบ่งตามชนิดของใยอาหาร	102
5.3	มาตรฐานการแบ่งระดับความกระด้าง	108
7.1	ค่าความเป็นกรดต่างของอาหาร	136
7.2	แสดงค่า pK _a ของ buffers ต่างๆ	136
7.3	สูตรเตรียมสารละลายบัฟเฟอร์	137
7.4	อินดิเคเตอร์บางชนิดสำหรับ กรด-เบส	138
8.1	ตารางสเปกตรัมของแสงที่มองเห็นได้	142
10.1	แสดงอุณหภูมิของเปลวไฟ	175
11.1	แสดง detector ชนิดต่างๆและสารที่วิเคราะห์	184
12.1	ความแตกต่างของ Normal และ Reversed Phase	201
12.2	คุณสมบัติทางกายภาพของตัวทำละลาย	202

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
5.1	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความชื้นและจุลินทรีย์	70
5.2	เครื่องวิเคราะห์ความชื้นแบบอินฟาเรด	74
5.3	แสดงอุปกรณ์วิเคราะห์ไขมัน (Gerber Tube)	84
5.4	เครื่องเหยียงสำหรับ Gerber Method	85
5.5	Mojonier Apparatus (ชุดวิเคราะห์ปริมาณไขมันในอาหาร)	85
5.6	เครื่องมือวิเคราะห์โปรตีน	93
5.7	เครื่องมือย่อยโปรตีน	96
5.8	เครื่องกลั่นโปรตีน	96
5.9	Dietary fiber และส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้อง	100
5.10	เครื่องวิเคราะห์ใยอาหารชนิดร้อน (Hot Extraction Fiber Apparatus)	106
5.11	เครื่องวิเคราะห์ใยอาหาร (Cold Extraction Fiber Apparatus)	107
5.12	แสดงส่วนประกอบต่างๆของ Bomb calorimeter	111
5.13	Bomb Calorimeter	112
5.14	Flame Calorimeter	113
5.15	Solution Calorimeter	113
6.1	อุปกรณ์ที่ใช้วัดค่าความต่างศักย์ไฟฟ้า	117
6.2	ขั้วไฟฟ้าคาโลเมล	120
6.3	ขั้วไฟฟ้าอ้างอิงซิลเวอร์-ซิลเวอร์คลอไรด์	123
6.4	ขั้วไฟฟ้าเฉื่อยของเหลว	125
6.5	ขั้วไฟฟ้าชนิดต่างๆ	126
6.6	แสดงภาพตัดขวางของอิเล็กโทรด	127
6.7	แสดงค่าสภาวะสมดุลของอิเล็กโทรด	128
7.1	ค่า pH และ pOH scales	132
8.1	แถบสีสเปกตรัม	139
8.2	คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าต่างๆ	140
8.3	ส่วนประกอบต่างๆภายในเครื่องสเปกโตรโฟโตมิเตอร์	140
8.4	ส่วนประกอบต่างๆของ Double Beam Spectrophotometer	141

8.5	ผลของขนาดเซลล์ที่ใช้ในสเปคโตรโฟโตมิเตอร์	141
8.6	แสดงทางเดินของแสงผ่านสารตัวอย่าง	144
8.7	แสดงทางเดินของช่วงคลื่นที่ผ่านสารตัวอย่าง	145
8.8	การเบี่ยงเบนจากกราฟมาตรฐาน	148
8.9	แสดงกราฟมาตรฐาน	150
8.10	แสดงกราฟ standard addition method	151
8.11	แสดงเครื่อง Single beam spectrophotometer	155
8.12	แสดงเครื่อง Double beam spectrophotometer	155
8.13	แสดง cuvette สำหรับ single beam spectrophotometer	156
8.14	แสดง cuvette สำหรับ double beam spectrophotometer	156
9.1	แสดงสภาวะของเฟสเคลื่อนที่	161
9.2	แสดงการเจือจางสารละลายใน mobile phase	164
10.1	แสดงส่วนประกอบต่างๆของ Atomic Absorption Spectrometry	165
10.2	แสดง Transition diagram	166
10.3	แหล่งกำเนิดแสง Hollow Cathod Lamp	169
10.4	แหล่งกำเนิดแสง Electrodeless Discharge Lamp	170
10.5	ปฏิกิริยาภายในหลอด Hollow Cathode Lamp	170
10.6	กลไกต่างๆภายใน nebulizer	172
10.7	การเกิดอะตอมเสรี	173
10.8	ขั้นตอนการเกิดอะตอมอิสระ	176
10.9	เปลวไฟในช่วงต่างๆ	176
10.10	แสดงส่วนประกอบของ Burner	177
11.1	แสดงส่วนประกอบต่างๆของเครื่อง Gas chromatography	180
11.2	ส่วนประกอบต่างๆ ของ injection port	182
11.3	Capillary GLC analysis of Lychee Wine Volatile Compounds.	190
11.4	Capillary GLC analysis of Lychee Fruit Volatile Compounds	191
11.5	Chromatogram of Free Organic Acids in Water	192
11.6	การเปรียบเทียบโครมาโทแกรมของสารมาตรฐานและสารตัวอย่าง	194
11.7	แสดงส่วนประกอบต่างๆของเครื่อง Gas chromatography	195
11.8	แสดงการใช้ syringe	195
11.9	แสดงลักษณะผลของ chromatogram	196

12.1	ส่วนประกอบต่างๆของเครื่อง High Pressure Liquid Chromatography	199
12.2	การเลือกคอลัมน์ชนิดต่างๆ	200
12.3	องค์ประกอบของเครื่อง HPLC	204
12.4	การบรรจุวัสดุอยู่กับที่ (stationary phase) ใน HPLC	205
12.5	การไล่อากาศออกจากวัสดุเคลื่อนที่	205
12.6	แสดง โครมาโทแกรมของ β carotene จากมะม่วง	214
12.7	แสดงโครมาโทแกรมของ β carotene จากมะม่วงหิมพานต์	215
12.8	การเปรียบเทียบโครมาโทแกรมเมื่อเปลี่ยนเฟสเคลื่อนที่	216
12.9	การเปรียบเทียบ chromatogram ของ urea เมื่อใช้ mobile phase ต่างกัน	217